

OPĆINSKI SEKRETARIJAT ZA UNUTRAŠNJE
POSLOVE

Broj; 01-1056/89.
Ivanić-Grad, 16.6.1989.

ANALIZA STANJA ZAŠTITE OD POŽARA
NA PODRUČJU OPĆINE IVANIĆ-GRAD

Ugroženost od požara i eksplozije na području općine Ivanić-Grad je velika s obzirom na proizvodnju i skladištenje velikih količina nafte i naftinih derivata, te povrh toga gotovo sva domaćinstva na području općine imaju uvedenu plinsku instalaciju i svako od domaćinstava predstavlja potencijalni izvor opasnosti za nastajanje i širenje požara i eksplozija. Navedeno je moguće zbog nepažljivog rukovanja plinskim uređajima, neispravnosti plinskih trošila i relativno dotrajale plinske mreže na području općine. Mjere zaštite od požara u organizacijama udruženog rada u kojima postoji povećana opasnost za nastajanje i širenje požara i eksplozije (RO INA "Naftaplin", DIP Novoselec) provode se na zadovoljavajući način. U tim organizacijama vodi se računa o održavanju objekata i postrojenja, postoji odgovarajuća oprema za gašenje požara u slučaju njegovog izbijanja. U drvnoj industriji tj. u RO DIP Novoselec, RO Polet i RO Moslavina Prerada drva stanje zaštite od požara je na zadovoljavajućem nivou, a i oprema za gašenje koju radne organizacije posjeduju se adekvatno održava. Iz sve izuzetak je RO "Moslavina" OUR Prerada drva iz tog razloga što ista djeluje u neadekvatnom i veoma malom prostoru za predmetnu djelatnost, a u istoj je veoma prisutan problem pušenja unutar proizvodnih pogona, što znatno povećava opasnost za nastajanje i širenje požara. Šumsko gospodarstvo "Josip Kozarac" ima detaljno razrađene planove i procjene ugroženosti za nastajanje i širenje požara, a za ljetni period tj. za 6.7., 8. i 9. mj. napravljen je plan dežurstva u vezi efikasnijeg provođenja mjera zaštite od požara i uočavanja istog. U RO "Agroposavina" zbog predstojeće žetve bilo je potrebno obezbijediti ispravnu vatrogasnu opremu za poljoprivredne strojeve, koji će s početkom žetvenih radova krenuti u polja. U navedenoj RO poseban problem predstavlja skladištenje zapaljivih tekućina iz razloga što se iste skladište djelomično na nepropisan način i neadekvatnim objektima. Posebnu opasnost za nastajanje i širenje požara u RO "Agroposavina" predstavlja silos za skladištenje i preradu žitarica zbog velike koncentracije biljne prašine koja je u određenim situacijama veoma eksplozivna. U čelijama silosa kao i u njihovom podrumskom prostoru i na vrhu silosa ne vodi se računa o naslagama biljne prašine što može prom uzrokovati nastajanje i širenje požara i eksplozija. Ova radna organizacija posjeduje adekvatnu opremu za početno gašenje požara koja se uredno servisira. Stanje zaštite od požara u radnim organizacijama RO "Ivasim", OUR "Kemija", RO "6. maj" i RO "Croatia" nisu u potpunosti u redu i ima određenih nedostataka. Pregledom skladišnih prostora navedenih radnih organizacija uočeno je da postoji veliki problem skladišnog prostora za repromaterijal i gotove proizvode tj. postojeći kapaciteti ne zadovoljavaju današnje potrebe. Skladištenje zapaljivih tekućina u RO "Ivasim", OUR "Kemija"

je u redu, a nedostatak je neadekvatno vođenje evidencije o servisiranju i pregledu uređaja i opreme izvedene u sigurnosnoj S-izvedbi. Uočeni su neki nedostaci u pogledu opremljenosti opremom za početno gašenje požara kao i na hidrantnoj instalaciji što će se otkloniti u narednom periodu.

U RO "6. maj" ne vodi se računa o čišćenju naslaga prašine koja nastaje prilikom prerade papira i kartonske ljepenke, te usljed iskrenja ili kvara na elektro instalacijama može doći do pojave požara i prenošenja istog putem prašine na ostale dijelove pogona. U radnim organizacijama koje posjeduju kotlovnice za zagrijavanje prostora iste su u zadovoljavajućem stanju tj. većina ih se redovito pregledava i kontrolira i u većini su postavljeni detektori za dojavu propuštanja plina koji automatski zatvaraju dovod plina u kotlovnicu do uređaja ukoliko dođe do propuštanja unutar objekta. U onim kotlovnicama koje nemaju instalaciju za dojavu propuštanja plina mogućnost stvaranja eksplozivnih smjesa plina riješeno je putem dobre prirodne i prinudne ventilacije objekata u kojima su smještene kotlovnice.

Iz dosada iznesenog može se konstatirati da je stanje zaštite od požara na području općine u radnim organizacijama na zadovoljavajućem nivou.

Na području općine Ivanić-Grad veliki problem predstavlja opskrba vodom za gašenje požara, jer još uvijek ne posjedujemo adekvatne količine vode, te iz tog razloga povremeno dolazi do redukcija vode i tada mreža ostaje bez pritiska i potrebnih količina vode.

U ovakvim uvjetima unutar radnih organizacija trebali bi se osigurati dodatne količine vode za potrebe gašenja požara u slučaju ispada iz funkcije gradske mreže.

Uprovođenju mjera zaštite od požara u radnim organizacijama koje ovom procjenom stanja nisu do sada zadovoljene uočeno je da je ažurnost u pogledu vanjskih aparata i ostale opreme za gašenje požara veoma slaba. Gotovo sve manje radne organizacije na području općine na vrijeme ne vrše servisiranje aparata i spitivanja instalacija u vezi smanjenja opasnosti za nastajanje požara i eksplozija. Osim toga, u nekim radnim organizacijama referenti za zaštitu od požara imaju poteškoća oko provođenja preventivnih mjera zaštite, jer se za navedenu djelatnost ne osiguravaju adekvatna financijska sredstva za nabavku opreme uređaja i sl. U pojedinim organizacijama udruženog rada navedenih odgovornih osoba za zaštitu od požara niti nema, te je ta oblast ostavljena "sa strane". Navedeno je problem zbog smanjenja administrativnog aparata unutar radnih organizacija, a na radno mjesto odgovorne osobe za zaštitu od požara može se postaviti jedino osoba s odgovarajućom stručnom spremom.

Osposobljenost radnih ljudi i građana za gašenje požara smatramo da je zadovoljavajuće s obzirom da je u svim Mjesnim zajednicama i u nekim organizacijama udruženog rada održana obuka pripadnika Jedinica civilne zaštite, a u sklopu iste je sadržana i obuka u pogledu zaštite od požara. S obzirom da je program zaštite od požara u mjesnim zajednicama prošao samo određeni broj stanovništva i da program nisu provele sve organizacije udruženog rada i dalje se treba raditi na obučavanju stanovništva za zaštitu od požara.

I

Vatrogasni savez općine Ivanić-Grad stručna je i društvena organizacija u oblasti zaštite od požara, konstituirana je i djeluje na delegatskom principu, a najviši organ je Skupština u kojoj ima svog delegata svaki DVD. Skupština ima svoje Predsjedništvo i druga tijela.

Čitavo područje općine organizaciono je podijeljeno na osam požarnih odreda na čijem se čelu nalazi štab odreda. Ove odrede sačinjavaju svih 42 dobrovoljna DVD-a i formirani su tako da svaki odred u operativnom smislu pokriva određeno područje. U ovisnosti određenim specifičnostima zavisi broj društava i opreme u svakom odredu, tako da je u predjelima gdje je gušća naseljenost i locirana veća materijalna dobra i gdje je povećana opasnost za nastajanje požara i eksplozija koncentrirano više dobrovoljnih vatrogasnih društava.

Organizacija odreda je slijedeća:

1.	Požarni odred Ivanić-Grad	9	DVD	oko	480	članova
2.	" " Posavski Bregi	3	"	"	250	"
3.	" " Dubrovčak Ljevi	4	"	"	180	"
4.	" " Kloštar Ivanić	7	"	"	450	"
5.	" " Graberje	4	"	"	190	"
6.	" " Prnjarovac Gornji	5	"	"	200	"
7.	" " Križ	5	"	"	250	"
8.	" " Novoselec	6	"	"	330	"
U k u p n o:		42	DVD		2330	"

Pored navedenog broja članova ova Organizacija poklanja veliku pažnju radu sa podmlatkom, tako da se organizirano radi sa oko 130 pionira u DVD od 6-14 godina starosti i omladincima oko 150 članova od 14-18 godina. U svim osnovnim školama formirane su Pionirske vatrogasne jedinice i u njima je uključeno oko 180 učenika. Stručna osposobljenost vatrogasaca u DVD-ima je slijedeća: viših vatrogasnih oficira I klase 9, viših vatrogasnih oficira 7, vatrogasnih oficira 47, vatrogasnih podoficira 159, vatrogasaca sa ispitom 1460 i vatrogasaca bez ispita 628. Stručnom osposobljavanju poklanja se puna pažnja iako na tom planu ima mnogo poteškoća financijske i druge prirode.

Kada je u pitanju opremljenost DVD sa tehničkom opremom može se konstatirati da je ona relativno dobra za tzv. obične standardne požare, međutim u slučaju izbijanja požara većih razmjera, kao napr. naftnih postrojenja i slično tu svakako opremljenost DVD nije adekvatna.

DVD posjeduje 20 vozila za prijevoz ljudi i opreme, 35 vatrogasnih agregata novije proizvodnje i 25 ostalih strojeva starije proizvodnje, ali još uvijek u upotrebi. Tlačnih cijevi ima negdje oko 18.000 m. Napominje se da održavanje navedenih vozila i strojeva i postojeće opreme je veoma skupo i za to nisu obezbjeđena dovoljna financijska sredstva. Nužno bi bilo obnavljati opremu u obimu od minimum 10% godišnje. O nabavi krupne opreme vozila i tome slično ne može se razmišljati zbog financijske situacije unutar DVD-a i na nivou VSO.

Napominjemo da ukoliko se u narednom razdoblju ne iznađe i neosigura kvalitetniji način financiranja nabave opreme ubrzo će doći vrijeme da vatrogasci DVD i PVJ pored svoje brojčanosti, stručnosti kadrovskoj i organizacijskoj osposobljenosti neće moći na siguran i efikasan način intervenirati. Samim tim neće moći vršiti svoj osnovni zadatak aktivnosti na zaštiti od požara.

II

Na području općine Ivanić-Grad djeluje Profesionalna vatrogasna jedinica koja u svom sastavu ima 28 zaposlenih radnika, koji su raspoređeni u četiri smjene. Svaka smjena ima svog komandira smjene. Svih 25 zaposlenih radnika koji rade u vatrogasnoj jedinici na poslovima vezanim za gašenje požara su KV vatrogasci ili vozači sa državno-stručnim ispitom za vozače i posjeduju sve kategorije za upravljanje motornim vozilima. Sa stanovišta stručnosti i obučenosti stanje u Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici je zadovoljavajuće. Što se broja ljudi tiče to je pitanje u narednom periodu potrebno procijeniti i utvrditi potreban broj ljudi. Broj ljudi se utvrđuje na osnovu procjene ugroženosti naše društveno-političke zajednice, sa aspekta protupožarne zaštite.

Dosadašnja procjena je zastarjela i vidi da je potrebno 32 operativna radnika u Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici. Ovdje moramo naglasiti visoko požarno opterećenje općine Ivanić-Grad. Pored svoje redovne djelatnosti vatrogasna jedinica na području općine vrši servisiranje vatrogasnih aparata, te potrebna osiguranja prilikom određenih radnji za potrebe RO INA "Naftaplin".

U protekloj godini vatrogasna jedinica je imala 63 intervencije od čega 13 tehničkih. Bili su to sve početni požari na privatnim objektima ili požari na gospodarskim objektima, dok u radnim organizacijama tokom 1988. godine i do danas Profesionalna vatrogasna jedinica nije intervenirala.

Na svim požarima vidljivo se da je vatrogasna jedinica osposobljena i pripremljena, jer su stizali na vrijeme i efikasnost gašenja je bila dobra.

Vatrogasna jedinica ima godišnji, mjesečni i dnevni plan vježbi tako da kroz taj plan obuke obuhvaćena je kompletna privreda naše općine. Svaki mjesec dana jedinica ima vježbu svih zaposlenih, tokom svake smjene, radnici u smjenama imaju taktične vježbe, a na temelju mjesečnog plana.

Opremljenost jedinici potrebnom opremom je veoma skromna iz razloga što je vozni park veoma star, a nova vozila veoma skupa.

Vatrogasna jedinica posjeduje slijedeća vozila:

1. Komandno vozilo "Niva 1600"
2. Komandno vozilo "Aro"
3. Vozilo "Zastava 101 Poly" za servisiranje protupožarnih aparata
4. Osobno komandno vozilo "Lada 1200"
5. Navalno vozilo "FAP" - 8000 l vode
6. Navalno vozilo "TAM" - 4500 l vode
7. Navalno vozilo "TAM" - 4500 l vode - posuđeno od DVD Kl.Ivanić
8. Cisterna za prevoz vode "TAM" 4500 l vode
9. Kemijska kola "TAM" prah-pjena
10. Navalno vozilo "TAM" 8000 l vode
11. Autoljestve "TAM" do visine od 15 m sa ručnim izvlačenjem ljestvenika
12. Tehničko vozilo "TAM" sa potrebnom opremom za tehničke intervencije.

Na vozilima "Niva" i "Aro" ugrađene su kuke za vuču prikolica koje se koriste za prijevoz potrebne opreme na dežurstvu za potrebe INE "Naftaplina". Kad je riječ o opremi onda je stanje zadovoljavajuće samo sa tehničkim vozilom koje je opremljeno sa suvremenim uređajima. U toku 1989. godine nabavljeno je jedno vozilo "TAM" kapaciteta 8000 l vode, što će doprinijeti još većoj efikasnosti jedinice.

Ostala oprema, a to su vatrogasne cijevi, dišni aparati i ostalo su također veoma skromni i nedovoljno suvremeni za zadovoljavanje potreba naše privrede. Zbog toga je potrebno detaljno pregledati opremu kojom raspolaže jedinica i na osnovu toga sačiniti plan obnove opreme.

Prostor unutar kojeg djeluje jedinica je neadekvatan jer su vozila izložena svim atmosferskim utjecajima. Postoje garaže, ali za samo četiri vozila. Najveći problem vatrogasne jedinice je financiranje iste, koja se za sada financira iz sredstava SIZ-a za protupožarnu zaštitu koja nisu dovoljna za osobne dohotke i nabavu opreme. Zbog navedenog potrebno je iznaći efikasniji trajan način financiranja Profesionalne vatrogasne jedinice.

III

Vatrogasni savez predlaže kao što je to zakonom predviđeno da se redovna **djelatnost** VS i PVJ financira iz budžeta općine kao služba od posebnog društvenog interesa, a nabavka opreme i osposobljavanje vatrogasnih kadrova i vatrogasaca iz sredstava SIZ-a za zaštitu od požara. Iz svega iznesenog u ovoj Analizi stanja zaštite od požara na području općine Ivanić-Grad, može se konstatirati da je stanje zaštite od požara na području općine Ivanić-Grad zadovoljavajuće. Nedostaci koji su navedeni djelomično iziskuju veća materijalna sredstva, te je za njihovo otklanjanje potreban duži vremenski period dok je za ostale nedostatke u pitanju ljudski faktor tj. nemar i neodgovornost prema određenim poslovima i zadacima.

Analizu sastavio
Inspektor za zaštitu od požara
Siniša Utješinović